

11.06.2026

Damian Szacawa

Spotkanie ministerialne RPMB w Sopocie: RPMB jako forum bezpieczeństwa regionalnego

słowa kluczowe: Polska, RPMB, bezpieczeństwo, polska polityka północna, RMB

Na zaproszenie wicepremiera i ministra spraw zagranicznych RP Radostawa Sikorskiego w dniach 28-29 maja 2026 r. w Sopocie obradowała 23. sesja ministerialna Rady Państw Morza Bałtyckiego (RPMB). Przedstawiciele dziesięciu państw członkowskich oraz Komisji Europejskiej przyjęli Deklarację sopocką. Dokument koncentruje się na bezpieczeństwie regionalnym, wsparciu Ukrainy oraz reakcji na działania sabotażowe Rosji w regionie Morza Bałtyckiego (RMB). Spotkanie kończy roczną prezydencję Polski (lipiec 2025 – czerwiec 2026) i stanowi wyraźny sygnał dalszej transformacji RPMB: od organizacji zarządzającej projektami ku platformie dialogu politycznego wysokiego szczebla oraz koordynacji w dziedzinie bezpieczeństwa.

Doroczna sesja ministerialna RPMB związana była z kończąca się prezydencją Polski, której towarzyszyła bezprecedensowa aktywność hybrydowa Rosji w RMB (zob. „Komentarze IEŚ”, nr 1043; „Komentarze IEŚ”, nr 1601). Przejawiała się ona m.in. uszkodzeniami podmorskiej infrastruktury krytycznej, intencjonalnym naruszaniem przestrzeni powietrznej i morskiej, manipulacją informacjami, zakłócaniem systemu GPS i radiolokacji, operacjami cybernetycznymi oraz działalnością floty cieni („Komentarze IEŚ”, nr 1267). Wicepremier Sikorski w trakcie konferencji prasowej po spotkaniu w Sopocie wskazał na ten ostatni problem jako jedno z kluczowych wyzwań. Podkreślił, że na listę sankcyjną wpisano dotąd ponad 630 jednostek, co jest efektem konsekwentnych działań na forum UE podczas polskiej prezydencji. Istotnym elementem programu było przyjęcie Deklaracji sopockiej¹, a także zaprezentowanie przez ekspertów PISM i OSW raportów dotyczących aktów sabotażu Rosji wobec państw RPMB² i formatów współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa regionalnego³ oraz rekomendacji Młodzieżowego Forum Regionu Morza Bałtyckiego z kwietnia 2026 r.⁴ Ponadto ministrowie

¹ CBSS, 2026 Sopot Declaration, <https://cbss.org/publications/2026-sopot-declaration/> [10.06.2026].

² F. Bryjka, A. M. Dwyer, A. Kozioł, *Biała księga rosyjskich aktów sabotażu i dywersji wobec członków Rady Państw Morza Bałtyckiego*, <https://www.pism.pl/publikacje/biala-ksiega-rosyjskich-aktow-sabotazu-i-dywersji-wobec-czlonkow-rady-panstw-morza-baltyckiego> [10.06.2026].

³ P. Szymański, J. Tarociński, *Formaty współpracy w obszarze bezpieczeństwa w regionie Morza Bałtyckiego. Rekomendacje dla Rady Państw Morza Bałtyckiego*, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/raport-osw/2026-05-29/formaty-wspolpracy-w-obszarze-bezpieczenstwa-w-regionie-morza> [10.06.2026].

⁴ CBSS, *Youth Recommendations for the CBSS Ministerial Meeting 2026*, <https://cbss.org/publications/youth-recommendations-for-the-cbss-ministerial-meeting-2026/> [10.06.2026].

wyrazili oczekiwanie, że Islandia, jako przyszły przewodniczący formatu, będzie kontynuować proces reformy organizacji w celu pogłębiania współpracy w kwestiach bezpieczeństwa.

Komentarz

- Obejmując przewodnictwo w lipcu 2025 r., Polska zadeklarowała wzmocnienie wymiaru politycznego i bezpieczeństwa RPMB jako swój główny priorytet, wskazując przede wszystkim na działalność floty cieni („[Komentarze IEŚ](#)”, nr 1422). W trakcie prezydencji podjęto trzy działania operacyjne: zaostrzenie wymogów raportowania ubezpieczeniowego dla statków pływających po Bałtyku, zwiększenie liczby jednostek floty cieni objętych sankcjami oraz intensyfikację kontaktów dyplomatycznych z państwami bandery. Obok tych działań Polska zapowiedziała wprowadzenie konsultacji dyrektorów politycznych MSZ państw należących do RPMB oraz postulowała komplementarne wykorzystanie RPMB wobec innych struktur europejskich – jako przestrzeni szybkiego dialogu o bezpieczeństwie regionalnym, wykraczającego poza tradycyjne obszary współpracy organizacji: politykę, gospodarkę, kulturę i środowisko. Równoległe polska prezydencja kontynuowała dotychczasowe priorytety długoterminowe RPMB, poprawiając bezpieczeństwo cywilne i ochronę ludności, przeciwdziałając handlowi ludźmi, chroniąc dzieci zagrożone, wzmacniając działania na rzecz zrównoważonej gospodarki morskiej oraz budując tożsamość regionalną, w tym poprzez aktywne uczestnictwo młodzieży w debatach strategicznych.
- Deklaracja sopocka potwierdza, że RPMB przeszła głęboką transformację instytucjonalną, której przełomowy moment wyznaczył rok 2022 – zawieszenie współpracy z Rosją, a następnie jej wycofanie z tego formatu („[Komentarze IEŚ](#)”, nr 561 i „[Komentarze IEŚ](#)”, nr 616). Przejście od modelu organizacji zarządzającej projektami regionalnymi do funkcji forum dla dialogu politycznego na wysokim szczeblu (obejmującego także zagadnienia bezpieczeństwa) to widoczna zmiana tożsamości organizacji („[Komentarze IEŚ](#)”, nr 203 i „[Komentarze IEŚ](#)”, nr 286). O ile w poprzednich dekadach RPMB była postrzegana jako struktura o ograniczonej zdolności kreowania odpowiedzi na zagrożenia bezpieczeństwa („[IEŚ Policy Papers](#)”, nr 11/2021), o tyle dziś ma ambicję bycia platformą wymiany informacji dotyczących bezpieczeństwa regionalnego oraz doraźnych konsultacji wyprzedzających inne spotkania regionalne. Ta nowa rola RPMB została skutecznie przetestowana w trakcie prezydencji Polski, co potwierdza m.in. organizacja wideokonferencji ministrów spraw zagranicznych państw RPMB (8 grudnia 2025 r.), spotkanie dyrektorów politycznych MSZ (15 stycznia 2026 r.) oraz nieformalna sesja ministerialna w Warszawie (4 marca 2026 r.).
- Kalendarz wydarzeń polskiej prezydencji obejmuje ponad 100 pozycji rozłożonych na dwanaście miesięcy, co pozwala ocenić jej charakter nie tylko przez pryzmat deklaracji końcowej, lecz także na podstawie podjętych działań i spotkań. Umożliwia to wyciągnięcie trzech wniosków. Po pierwsze, wyraźnie dominowała tematyka bezpieczeństwa – ochrona infrastruktury krytycznej oraz przeciwdziałanie aktywności floty cieni i zagrożeniom hybrydowym. Była ona konsekwentnie realizowana w całym cyklu i obejmowała debaty w ambasadach w Berlinie, Oslo i Londynie, organizowane od jesieni 2025 r. Po drugie, warto zwrócić uwagę na geograficzne rozproszenie aktywności: prezydencja była promowana i dyskutowana nie tylko w stolicach państw RPMB, lecz także w Strasburgu, Rzymie, Stambule, Ankarze, Pradze, Wiedniu, Dublinie i Atenach, co świadczy o świadomym promowaniu agendy bałtyckiej na szerszych forach europejskich. Po trzecie, obok kwestii bezpieczeństwa należy odnotować wyraźny wątek dotyczący tożsamości regionalnej – objazdowa wystawa „M jak Morze” Joanny Concejo gościła w Estonii, a koncerty i spotkania poświęcone kulturze bałtyckiej towarzyszyły wydarzeniom dyplomatycznym w Danii, Islandii, Łotwie i Finlandii. Deklaracja sopocka jest zatem politycznym zwieńczeniem wielowymiarowej prezydencji, prowadzonej ze świadomością, że budowanie znaczenia RPMB odbywa się jednocześnie na wielu poziomach (ministerialnym, parlamentarnym, eksperckim).

- W deklaracji szczególne miejsce zajmuje kwestia floty cieni. Przystarzałe jednostki oraz tankowce nie spełniające norm bezpieczeństwa żeglugi stanowią zagrożenie ekologiczne dla wrażliwych wód Morza Bałtyckiego, a jednocześnie umożliwiają finansowanie działań wojennych Rosji oraz dają jej narzędzie do potencjalnej destabilizacji szlaków morskich i prowadzenia innych operacji hybrydowych. Deklaracja wzywa do dalszych działań dyplomatycznych wobec państw bandery i przywołuje znaczenie grupy zadaniowej G7/NB8++ ds. floty cieni. Minister Sikorski wskazał na ten problem jako priorytet polskiej prezydencji i podkreślił zarazem zwiększenie liczby jednostek objętych sankcjami z 27 do ponad 630. Jednocześnie aktywność floty cieni jest dobrą ilustracją przenikania się wymiarów bezpieczeństwa militarnego, energetycznego i środowiskowego, co uzasadnia wielowymiarowe podejście do regionalnej architektury odporności.
- Deklaracja sopocka w bezprecedensowy sposób pozycjonuje Ukrainę (obserwatora RPMB), zwracając uwagę na jej rosnącą rolę jako współtwórcy bezpieczeństwa RMB. Sformułowanie to wykracza poza dotychczasową retorykę wsparcia dla zaatakowanego państwa i otwiera przestrzeń dla nowej narracji o Ukrainie – partnerze wzbogacającym regionalną architekturę bezpieczeństwa, zwłaszcza w zakresie nowoczesnych systemów bojowych, a nie o państwie-beneficjencie pomocy wojskowej. Jednocześnie ministrowie podkreślili zasadę „nic o Ukrainie bez Ukrainy”, co wpisuje się w szerszy konsensus polityczny w regionie. Jest to stanowisko zbieżne z pozycją państw nordyckich i bałtyckich, wyrażoną podczas spotkania w Tallinie⁵.

⁵ NB8, *Joint Declaration on Enhanced Security and Defence Cooperation*, Tallin, 9 czerwca 2026, https://valitsus.ee/sites/default/files/documents/2026-06/Joint%20Declaration%20on%20Enhanced%20Security%20and%20Defence%20Cooperation_uus.pdf [10.06.2026].